VIIKONVAIHDE

IKIVIHREÄT

MARKUS LEHTIPUU/LEHTIKUVA

Piirpauken ikivihreä nimettiin Konevitsan luostarin mukaan. Luostari joutui Neuvostoliiton pommitusten kohteeksi sodan aikana, mutta on nyt kunnostettu.

Karjalasta kajahtaa

Kansanmusiikkia, etnoa ja jazzia yhdistelleen Piirpauken Konevitsan kirkonkellot vuodelta 1975 ei ole kaikkein tyypillisimpiä ikivihreitä.

Piirpauken voimahahmo **Sakari Kukko** loi oman versionsa alun perin karjalaisesta kantelesävelmästä, joka kuului esimerkiksi kanteletaiteilija **Ulla Katajavuoren** ohjelmistoon.

Modernein soittimin toteutettu instrumentaali kuitenkin onnistui vakuuttamaan suomalaiset ja siitä tuli yksi radion suosikkikappaleista.

Tiedotusvälineet ylistivät kilvan teosta ja yhtye kutsuttiin esiintymään muun muassa Porin jazzfestivaaliin.

Tunnettuja tekijöitä

Kappale on jättänyt vahvan jälkensä suomalaiseen kulttuurielämään.

Konevitsan kirkonkelloissa kuullaan monista 60- ja 70-luvun rockyhtyeistä tutun **Hasse Wallin** ikimuistoinen sähkökitarasoolo.

Levyllä vieraili myös sittemmin huippukapellimestarina tunnetuksi tullut **Esa-Pekka Salonen**.

Hän soitti kappaleeseen käyrätorvisoolon.

Läheltä ja kaukaa

Sakari Kukon suku on lähtöisin Kannakselta, mistä johtuen myös alueen kansanperinne kiehtoi häntä. Yhtyeen nimen syntyä Kukko kuvaili näin: ”Piirpauke tulee luultavasti sanoista ’piiri’ ja ’pauke’, jotka yhdessä tarkoittavat jonkinlaista mekkalaa tai säpinää.”

Orkesterin musiikissa kuuluivatkin lähialueiden perinteen lisäksi vaikutteet aina Intiaa ja Senegalia myöten. Myös rock- ja jazz-elementtejä oli runsaasti.

Musiikkityyli tunnetaan nykyisin yleisesti maailmanmusiikkina.

Laulun esikuvana luostari

Toisen maailmansodan jälkeen menetetyssä Karjalassa sijaitseva Konevitsan luostari alkoi toimia 1300-luvulla.

Ennen luostaria saarella oli pakanallinen palvontapaikka Hevoskivi (Konj-Kamenj).

Perimätiedon mukaan luostarin perusti pyhittäjä Arseni Konevitsalainen, johon ortodoksit liittävät monia ihmetekoja.

Neuvostoliiton aikana luostari toimi evakossa manner-Suomessa, mutta sen toiminta on jälleen elpynyt Laatokan saarella.

Painavat kirkonkellot

Konevitsan luostarin kirkonkellot herättivät omana aikanaan huomiota, mikä lienee vaikuttanut myös samannimisen sävelmän syntymiseen.

1800-luvun alussa valmistuneessa kellotornissa oli kymmenen kelloa.

Niistä suurin painoi jopa 10 545 kiloa.

RIKU-MATTI AKKANEN

Kuuntele Konevitsan kirkonkellot YLE:n Elävästä arkistosta!
http://yle.fi/elavaarkisto/artikkelit/piirpauketta_konevitsalla_28617.html#media=28624

VIIKON VÄRSSY

Maailman nopein kansa
leikkii kimiä autollansa
kansa maailman nopein
jarruton, vilkuton, kopein
autosivulla tekstimainosta
setä sai sävärit kaasunpainosta
voi hyvin ajella kovaa mutkan
kun laite ennakoi tolpan tutkan
mies autotehtaan marinoima
ylistää miltä tuntuu voima

corollan perin on hapras rauta
ei takaluukun siipi yhtään auta
basson tärinästä runko vapisee
rautaoksidi maantielle rapisee
hiljainen tie, murtunut koivu
itkuinen rukous:toivu, toivu

JUHA AALTOILA

Kyläkauppias tarjoaa sirkushuveja kansalle

Vesa Keskinen on nostanut pienen pohjalaiskylän Suomen kartalle. Tuurissa sijaitsee valtakunnan suurimman kyläkaupan lisäksi muun muassa hotelli ja karavaanarialue.

TÖYSÄ (MT)

Suomen tunnetuin kyläkauppias avaa kotikartanonsa oven heinäkuisena torstaiaamupäivänä.

Pyjamaan sonnustautunut keski-ikäinen mies valittelee kesäflunssaansa.

”Olet ensimmäinen toimittaja 15 vuoteen, jonka päästän sisälle asti. Käy peremmälle”, hän tuumaa.

Töysän Tuurissa asuvan **Vesa Keskisen** kartano sijaitsee kyläkauppaa vastapäätä joen takana, pienen mäennyppylän laella.

Pihapiiriä vartioivat takajaloilleen kohottautuneet yksisarviset.

Asumus on sisältä yhtä pramea kuin ulkoapäinkin. Kattokruunut säkenöivät ja huonekalujen pinnalla kimaltelee kulta.

Keskinen on kyläkauppias, menestynyt kasvuyrittäjä ja kotiseuturakas mies.

Viime vuosina hän on esiintynyt tiuhaan myös viihdejulkisuuden piirissä.

”Mä satun olemaan sellainen henkilö, jolle sattuu ja tapahtuu jatkuvasti”, hän sanoo.

”Tämähän on vain tavallista elämää. Kohdallani jutut aina vähän kasvavat julkisuudessa. Mutta tämä yrittäminen, kauppa, siinä on elämän tärkein sisältö.”

Miljoonapilkillä kasvu-uralle

Vesa Keskisestä tuli Veljekset Keskinen Oy:n pääomistaja vuonna 1994. Tätä ennen hän oli työskennellyt **Matti**-isänsä alaisuudessa seitsemän vuoden ajan.

”Kutsun sitä aikaa kyläkauppakorkeakouluksi. Se oli ostamista ja myymistä aamusta iltaan, omille ideoille ei ollut sijaa. Kun minusta tuli pääomistaja, pääsin toteuttamaan vuosia hautomiani suunnitelmia.”

Ensimmäinen alulle pistetty projekti oli Miljoonapilkki.

”Päätin, että siitä tehdään kertaheitolla maailman suurin kalastustapahtuma. Näinhän siinä kävikin, kun tapahtuma toteutui 1996. Mutta kun aloin pari vuotta aiemmin puhua suunnitelmistani ääneen, meikäläistä pidettiin hulluna”, Keskinen naurahtaa.

Miljoonapilkki kariutui 2000-luvulla Keskisen saatua syytteen arpajaislakirikkomuksesta. Korkeimman oikeuden langettava tuomio jäytää kyläkauppiasta edelleen syvästi.

”Se oli oikeusmurha. Olin voimaton Suomen valtiota vastaan. Mutta olen päättänyt, että toteutan vielä Miljoonapilkin jossain muodossa.”

Tuurin kyläkauppa ponkaisi kasvu-uralle heti 1994. Rajua kasvua jatkui kymmenen vuoden ajan.

”Kunnioitan suuresti isääni. Hän halusi tarjota kansalle leipää ja teki sen todella hyvin. Mutta kansa haluaa myös sirkushuveja. Itse pyrin tarjoamaan niitä kaupan päälle.”

Menestystarina nimeltä Tuuri

Tuurin kyläkauppa on ollut miltei uskomaton menestystarina. Keskinen on nostanut piskuisen kotikylänsä Suomen kartalle ja työllistää samalla satoja ihmisiä kotiseudullaan.

”Olen voimakkaasti kotiseuturakas ihminen. Alusta asti on ollut selvää, että menestyksen hedelmistä nautitaan nimenomaan Tuurissa.”

Kyläkauppaa sekä toimintaa sen liepeillä on kasvatettu 1990-luvulta lähtien johdonmukaisesti.

Ensi keväänä roudan lähdettyä tavarapuolta laajennetaan 3 000 neliömetrillä.

”Onnentähti-hotellia laajennetaan myös, sinne tulee kymmenen lisähuonetta joulukuuksi. Se on pieni hotelli, joten uudet huoneet tulevat tarpeeseen.”

Huhut yökerhon perustamisesta Keskinen sen sijaan tyrmää.

”Ei olisi mitään järkeä perustaa yökerhoa näille leveysasteille. Panostamme jatkossakin kerran vuodessa pidettäviin massatapahtumiin, kuten elokuiseen Miljoonarockiin.”

1990-luvulla rahaa alkoi tulla ovista ja ikkunoista, kun bisnekset nytkähtivät toden teolla liikkeelle.

JARI-MATTI NIEMI

Suomen tunnetuin kyläkauppias Vesa Keskinen haluaa, että menestyksen hedelmistä nautitaan Tuurin kylässä.

Miten äkillinen rikastuminen vaikutti silloin nuoreen mieheen?

”Raha ei ole koskaan ollut mikään itseisarvo. Olen aina tiennyt, että pystyn tekemään sitä. Raha on väline, jolla turvaan oman ja henkilökuntani elämän”, kyläkauppias sanoo.

Tarinoita bisneksen taustalla

Tuurin kyläkauppias kutsuu omintakeista bisnesajatteluaan ”kontrastimarkkinoinniksi”.

”Ajatus lähtee siitä, että on itse luotava se oma juttu. Pyrin tekemään kaiken vähän eri tavalla kuin muut.”

Symboliikka ja tunnistettavat merkit ovat Keskiselle tärkeitä. Yritystoiminnan taustalla on pieniä tarinoita.

”Tuuri on synonyymi onnelle. Siitä tuli nimitys Onnenkylä. Onnenkylä tarvitsee onnettaren ja onnetar ratsun. Onnettaren ratsulla on kultainen onnenkenkä, siitä suuren hevosenkengän nimi”, Keskinen kertoo.

”Halusin rakentaa Onnenkenkä-monumentin, jotta Tuuri, Onnenkylä, yhdistettäisiin siihen ja tunnistettaisiin siitä. Tunnistetaanhan Pariisikin Eiffel-tornista ja New York Vapaudenpatsaasta. Monumentin kautta Onnenkylä alkaa elää laajemmin. Se on mahdollista myös Töysän Tuurissa.”

Mutta miksi kartanosi pihamaalla seisovat yksisarviset tähyävät kaikki samaan suuntaan?

”Suunta on eteenpäin. Tutkin symbolikirjoja ja löysin yhden tarunhohtoisen hahmon, johon ei missään kulttuurissa liity mitään negatiivisia merkityksiä. Se on yksisarvinen, ja yksisarvinen on onnettaren ratsu.”

JUKKA KOIVULA

KYLÄN KASVO

Kylän kasvo -sarjassa tutustumme kesän ajan monenlaisiin kylien aktiivisiin ihmisiin.

JUKKA KOIVULA

Vesa Keskisen kartano kohoaa mäen laella Tuurin kyläkauppaa vastapäätä.

TÄRKEÄT VUOSILUVUT

Veljekset Keskinen Oy ja Töysän Tuuri

1865 Töysän kunta perustetaan.
1900-luvun alkuun tervanpoltto on merkittävin elinkeino.
1900-luvulla maa- ja metsätalous sekä kaupankäynti korostuvat.
1946 Toivo Keskinen perustaa ensimmäisen kiinteän kauppapaikkansa Tuuriin.
1969 Kauppa siirtyy nykyiselle paikalleen.
1976 Toivon pojat Matti ja Mikko Keskinen ostavat T.M.K. Keskisen isältään. Yrityksestä tulee Veljekset Keskinen Oy.
1994 Vesa Keskinen siirtyy kyläkaupan johtoon. Kauppa tekee 10 vuotta peräkkäin valtavaa voittoa.
1996 Ensimmäinen Miljoonapilkki-tapahtuma järjestetään.
2007 Vesa Keskinen täyttää 40 vuotta.
2010 Nelosella alkaa tosi-tv-sarja, jossa seurataan kauppakeskuksen henkilökunnan elämää.
2012 Vuosittainen konehuutokauppa järjestetään Tuurissa 14.7.
2013 Töysän kunta liittyy Alavuden kaupunkiin.

Tuurin kylätiellä aurinkoisena heinäkuun päivänä. Kivenheiton päässä maatiloista sijaitsee Tuurin kyläkauppa.

Seinäjoki–Haapamäki-rata halkoo eteläpohjalaista maalaismaisemaa. Töysän ainoa pysähdyspaikka on Tuurissa.

”Joskus vielä Tuuri voittaa”

Tuuri on noin 500 asukkaan pohjalaiskylä, joka sijaitsee Alavuden rajan kupeessa Seinäjoki–Haapamäki-radan tuntumassa.

Tuurin historiassa Kallenkosken sahalla sekä kylän läpi kulkevalla rautatiellä on suuri merkitys.

Sittemmin maatalousvaltaisen Tuurin näkyvyys ja menestys on rakentunut paljolti Veljekset Keskinen -yhtiön varaan.

Suuri kyläkauppa oheisrakennuksineen hallitsee Tuurin kylän yleisvaikutelmaa.

Kauempana jokivarren tuntumassa avautuu kuitenkin idyllinen maalaismaisema, jota koristavat pohjalaiset fooninkitalot, maatilat sekä myös uudemmat omakotitalot.

Kun **Vesa Keskinen** oli alaasteella, hävisi Tuurin koulu pallopeleissä usein suuremmalle Töysän koululle.

”Meillä oli vähemmän poikia. Oltiin pienempänä aina vähän alakynnessä, ja siitä lähti sisuuntuminen”, hän muistelee.

”Päätin, että joskus vielä Tuuri voittaa.”

2010-luvulla voidaan sanoa, että Tuuri on voittanut. Vuonna 2002 Matkailunedistämiskeskus palkitsi Tuurin kyläkaupan Suomen suosituimpana matkailunähtävyytenä.

2003 Keskinen valittiin Entrepreneur of the Year -kilpailussa vuoden kasvuyrittäjäksi.

Vuonna 2012 Veljekset Keskinen työllistää 400 ihmistä, joista töysäläisiä noin 160.

Verokertymää kyläkauppa tuottaa Töysän kunnalle reilusti yli puoli miljoonaa euroa vuosittain.

JUKKA KOIVULA